

УДК 7.03

Панасенко З. – ст. гр. БЕ-41

Тернопільський національний технічний університет імені І. Пулюя

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО КНИГОВИДАВНИЦТВА

Науковий керівник: к.т.н. Рогатинська О.Р.

Panasenko Z.O.

Ternopil Ivan Pul'uj National Tehnical University

TRENDS IN UKRAINIAN PUBLISHING

Supervisor: Rogatynska O.R.

Ключові слова: книга, криза, ПДВ. Keywords: book, crisis, VAT

Інтеграційні процеси, характерні для світової економіки, активно відбуваються впродовж останніх двох десятиліть і в Україні: спочатку це стосувалось стратегічних активів промисловості потім банківського і страхового капіталу, лізингу, торгових мереж. В останні роки хвиля поглинань охопила такі галузі як фармацевтика, інформаційні технології, телекомунікації, і навіть ЗМІ.

Нині найбільшим видавничим холдингом в Україні є мультимедійна компанія UMH (United Media Holding), яка лідирує на ринку України і динамічно розвивається на ринках Росії, Казахстану, Білорусі. До складу UMH входить група компаній UMX (Український медіа холдинг), зареєстрований в Нідерландах, який управляє бізнесом в Україні і видавничий дім «Популярная пресса», який здійснює бізнес-процеси в Росії. Холдинг залучив приватних інвестицій на суму 45 млн.дол., а його капіталізація оцінена в 300 млн.дол., він володіє 60 друкованими виданнями, 7 радіостанціями, поліграфічним комбінатом, типографією і роздрібною сіттю газетних торгових точок. Процеси злиття і поглинання продовжуються, про що свідчить купівля UMH 52,14% акцій холдингу з американським капіталом KP Media. Впроваджуючи новітні технології UMH в Інтернет-сегменті займає 5 позицію серед Інтернет-холдингів України. Аналогічні тенденції спостерігаються в Росії і Білорусії.

В найбільшій мірі криза видавничої галузі вплинула на книговидавництво. Так, починаючи з 2007 р. спостерігається зниження обсягів видання вітчизняної книги до рівня нижче одного примірника на жителя, в Росії і Білорусі друкується в середньому 4,5 книжки, в США, Англії і Китаї – 10 – 12 книжок. Небезпечною є тенденція зниження доступності підручників для середньої і вищої школи, яка спостерігається останні два роки. Причиною різкого спаду є відсутність в Україні належних економічних умов формування конкурентних цін на вітчизняний товар: нині його собівартість в п'ять разів вища ніж в Росії, і в 10 – порівняно з Польщею і США. Негативний вплив на ціну справляють податки: так, ПДВ і податок на прибуток на книги в Україні є найвищими серед країн СНД. Радикально б змінило ситуацію введення нульової ставки ПДВ на всі операції, роботи та послуги при підготовці, друкуванні та розповсюдженні книги. Саме ця урядова преференція суттєво поліпшила становище у видавничо-поліграфічній галузі Росії і Білорусії, після чого почалась їх експансія на український ринок. Діючий Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо державної підтримки книговидавничої справи в Україні» має обмежену дію, оскільки поліграфічні підприємства купують основні матеріали (папір і фарбу) з урахуванням ПДВ – а саме ці витрати становлять ліву частку видавничої собівартості.